

Handläggare
Linda Olofsson
linda.olofsson@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Motion gällande nämnden för central upphandling

Stabens förslag till beslut

Motionen avslås.

Motivering

Nämnden för gemensam upphandling behövs och är viktig i flera sammanhang. Upphandlingar görs i samverkan i den gemensamma nämnden för upphandling eller i egen regi, men med samma mål. Målen att ge goda möjligheter för lokala företag att delta i upphandlingar, öppna upp för konkurrens för att tillgodose *lagen (2016:1145) om offentlig upphandling* och att ta hänsyn till kommunens ekonomi.

Sammanfattning av ärendet

Den 10 september 2025 kom det in en motion om att Bräcke kommun ska gå ur nämnden för central upphandling samt skapa ett register på företag inom kommunen för att kunna göra små upphandlingar bland kommunens företagare. Bakgrunden till motionen är en oro att den gemensamma nämnden för upphandling inte tar hänsyn till det lokala näringslivet, eventuellt utgör en större kostnad än om vi går ur nämnden och att vi bör stödja det lokala näringslivet inom lagens gränser. Vi bör också tänka på beredskapsperspektivet att ha det mesta inom kommunen.

Förslaget till beslut är att avslå motionen. Bedömningen är att det innebär flera fördelar att vara med i den gemensamma nämnden för upphandling.

Beskrivning av ärendet

Den 10 september 2025 kom det in en motion om att Bräcke kommun ska gå ur nämnden för central upphandling samt skapa ett register på företag inom kommunen för att kunna göra små upphandlingar bland kommunens företagare. Bakgrunden till motionen är en oro att den gemensamma nämnden för upphandling inte tar hänsyn till det lokala näringslivet, eventuellt utgör en större kostnad än om vi går ur nämnden och att vi bör stödja det lokala näringslivet inom lagens gränser. Vi bör också tänka på beredskapsperspektivet att ha det mesta inom kommunen.

Nyttan med gemensam nämnd för upphandling

Den gemensamma nämnden för upphandling gör upphandlingar inom ett antal områden som väljs ut och där flera av de samverkande organisationerna har intresse av att upphandlingarna görs av upphandlingskontoret. Det finns även möjlighet att beställa uppdragsupphandlingar av upphandlingskontoret. De kan även bland annat ge service i form av att göra kvalitetsgranskningar av upphandlingsunderlag som kommunen tar fram. Genom att samverka i en gemensam nämnd för upphandling får vi ett upphandlingskontor som servar oss som är med i samverkan med att arbeta fram upphandlingsunderlag och driva hela upphandlingsprocessen åt oss i de gemensamma upphandlingarna. Inom upphandlingskontoret finns även mycket kompetens i upphandlingsfrågor. Att inte vara med i samverkan skulle kräva mer personalresurser och innebära större kostnader för oss som kommun. I många fall är de upphandlingar som görs av upphandlingskontoret inom områden där det inte finns några företag inom branschen etablerade i kommunen. Beslut om upphandlingsområdena som ingår samt deltagande i upphandlingarna tas av verksamhetschefer inför en upphandling. Bräcke kommun har möjlighet att tillvarata kommunens intressen inför varje upphandling genom att utse en tjänsteman, sakkunnig, som ska vara med och ta fram kravställning och ta tillvara hela kommunens intressen, till exempel genom att begära ett lokalt indelat anbudsområde eller ange lokala företag att direktinformera om upphandlingen.

Genom upphandlingskontoret får kommunen även rådgivning, utbildning och anbudsskolor som är riktade både till kommunens tjänstemän och företagare samt informationsutbyte och samverkan mellan kommuner.

Tidigare erfarenhet av utträde av annan kommun

Åre kommun är ett exempel på en kommun som gått ur nämnden för gemensam upphandling men som valt att gå tillbaka in i samverkan då resurserna inte räckte till trots att de anställde flera upphandlare och en samordnare för att kunna hantera upphandlingarna själva.

Stödja det lokala näringslivet

LOU förutsätter en öppen marknad, som inte får stängas för leverantörer utanför kommunen. De lagliga medlen är begränsade, men genom att ställa krav som följer grundläggande upphandlingsprinciper, finns vissa möjligheter att anpassa efter kommunens unika förutsättningar. Om inte grundläggande principer följs finns risk för överprövningar. Kommunen bjuder in lokala företag att delta i upphandlingar. Där det bedöms möjligt beaktas möjligheten att utforma upphandlingar så de inte blir för omfattande att besvara. Det står tydligt i upphandlingsunderlag hur anbud ska lämnas in och det går att få stöd för att kunna lämna anbud på rätt sätt.

Att kunna göra små upphandlingar är möjligt, men bara för upphandlingar som beräknas vara värda under 700 000 kr på fyra år. Det finns risker med att göra otillåtna uppdelningar, enligt 5 kap. 7 § LOU. En upphandling får delas upp så att bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena inte blir tillämpliga endast om en sådan uppdelning är berättigad av objektiva skäl.

Det har vid några tillfällen bjudits in till informationsträffar om upphandling för företag.

Ett företagsregister används. Det är kopplat till de uppgifter som finns på Bolagsverket. Företagare behöver se över sina SNI-koder, att de är rätt registrerade.

Beredskapsperspektiv

Det går att vara förberedd för en kris genom att beakta en stärkt grundberedskap för kris och krigshot, i ett avtal med en leverantör, oberoende av var den befinner sig i landet. Exempelvis avtal som fångar att vid tecken på brist av varor kräver kommunen en viss prioritering, ersättningsvaror, snabb distribution, en samordnad dialog med mera. Bräcke kommun strävar efter att fånga behov av beredskapsperspektiv i sina upphandlingar och avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Att gå ur nämnden för gemensam upphandling bedöms bli dyrare då det med stor sannolikhet kommer behöva ske rekryteringar och anlitande av upphandlingskonsulter periodvis.

Barnkonsekvensanalys

Inga konsekvenser för barn och unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-01-19

Motion gällande nämnden för central upphandling, 2025-09-05

Beslutet skickas till

Motionären

Linda Olofsson

Handläggare upphandling och inköp

Camilla Samuelsson

Stabschef